

JUSTITSMINISTERIET

Erhvervsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 16. december 2020
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Anne Sofie Westergren
Hendel
Sagsnr.: 2020-0032/43-0012
Dok.: 1717514

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 118 (Alm. del), som Folketingets Erhvervsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. november 2020 omtrykt den 17. november 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V) og ikkemedlem af udvalget MFU Eva Kjer Hansen (V).

Nick Hækkerup

/

Jesper Hagen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 118 (Alm. del) fra Folketingets Erhvervsudvalg:

”Ministeren oplyser i sine svar af 12. maj 2020 på ERU alm. del – spm 175, 176 og 202 (folketingsåret 2019-20), at PET’s nationale risikovurderinger fremhæver foreninger, særligt på non-profit området, som et væsentligt risikoområde. Vil ministeren uddybe grundlaget for og indholdet af PET’s nationale risikovurderinger? Har PET i sine vurderinger også taget stilling til, hvilke typer foreninger der generelt ikke udgør et (væsentligt) risikoområde?”

Svar:

Indledningsvist bemærkes, at det er erhvervsministeren, som har besvaret de spørgsmål, der henvises til i spørgsmålet.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), som har oplyst følgende:

”Det fremgår af National strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering 2018-2021, at PET har det overordnede ansvar for udarbejdelse af den nationale risikovurdering for terrorfinansiering i Danmark. Den seneste risikovurdering udkom i januar 2020 og kan findes på PET’s hjemmeside.

Formålet med den nationale risikovurdering er at vurdere risikoen for terrorfinansiering i Danmark og identificere, analysere og vurdere de risici, der påvirker denne risiko.

Af den seneste nationale risikovurdering fremgår det, at PET peger på i alt 30 risikoområder. Områderne spænder bredt fra konkrete risici for terrorfinansiering efter straffeloven til strukturelle risici af samfundsmæssig karakter.

Non-profit området (NPO-området) er ét af disse 30 identificerede risikoområder. Af den seneste nationale risikovurdering fremgår det således, at non-profit sektoren er et høj-risiko område for terrorfinansiering. PET vurderer specifikt i forhold til foreninger, at overførsel af midler eller goder/genstande til udlandet indebærer en øget risiko for terrorfinansiering, og at dette i særdeleshed gør sig gældende ved sammenfald med indsamlinger, mangelfulde formålsbeskrivelser og tvivlsom omgang med formalia. Nogle foreninger har et CVR-nummer og dermed mulighed for at søge om en række offentlige tilskud, hvoraf visse kan misbruges. Eksempelvis ansøgning om kommunal støtte, momsfritagelse mv.

Som en konsekvens heraf, og for at leve op til internationale anbefalinger fra Financial Action Task Force (FATF), udgav

PET i april 2020 en særskilt risikovurdering af terrorfinansiering på NPO-området. Denne risikovurdering er ligeledes tilgængelig på PET's hjemmeside.

I overensstemmelse med internationale retningslinjer er begge risikovurderinger blevet udarbejdet på baggrund af dataanalyse, inddragelse af relevante fora som HvidvaskForum og HvidvaskForum+, workshops, bilaterale møder, interviews og øvrig videnindsamling fra ind- og udland.

Af den særkilte risikovurdering af terrorfinansiering på NPO-området fremgår følgende:

”Af PET's materiale fremgår det, at foreninger indgår i en betragtelig del af det analyserede data, hvor der er mistanke om terrorfinansiering relateret til NPO-sektoren, og at indsamling i regi af en forening er det hyppigst forekommende modus. PET har konstateret en betydelig repræsentation af foreninger etableret i perioden 2012-2015, hvilket tilskrives konflikten med ISIL i Syrien og Irak. At konflikten i Syrien og Irak har ført til en øget etablering af foreninger vurderes også at have indflydelse på det forhold, at nyere og nyetablerede foreninger indebærer en øget risiko for terrorfinansiering. PET vurderer, at foreninger etableret i forbindelse med en konkret konflikt udgør en øget risiko, og at foreningens levealder også skal indgå i denne betragtning. Foreninger ældre end 10 år er betydeligt underrepræsenteret i PET datamateriale med mistanke om terrorfinansiering. Tilsvarende vurderer PET, at risikoen for, at en ældre etableret forening spontant bliver involveret i terrorfinansiering, er begrænset.”

Af den særkilte risikovurdering af terrorfinansiering på NPO-området fremgår endvidere følgende:

”På NPO-området som helhed vurderer PET, at risikoen for terrorfinansiering reduceres, i takt med at aktørerne registrerer sig og søger den fornødne godkendelse.

Eksempelvis i forhold til om en forening er godkendt i medfør af ligningsloven, har fået tilladelse fra Indsamlingsnævnet til at foretage indsamling eller er medlem af Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO).

Baggrunden for PET's vurdering er dobbeltsidig, idet aktørerne ved at registrere sig giver mulighed for en højere grad af transparens og kontrol samtidig med, at de bruger ressourcer på – og viser et ønske om – at have

en langsigtet og formaliseret eksistens. Vurderingen underbygges af PET's data og af erfaringer fra Norge.”

PET har i risikovurderingen udarbejdet en tabel over indikatorer for risiko på NPO-området som inspiration til både donatorer, myndigheder og den finansielle sektor til støtte for deres konkrete risikovurdering. Disse indikatorer knytter sig bl.a. til registrering, transparens, godkendelser, risikobevisthed, niveau for etablering, håndtering af kontanter, finansiel adfærd, relation til konfliktzoner og dokumentation.

Der henvises i øvrigt til EU Kommissionens supranationale risikovurdering for hvidvask og terrorfinansiering fra 2019, samt den norske ”Tema-rapport – risiko for at frivilligsektor kan finansiere terrorisme”, der er udgivet af den norske efterretningstjeneste i 2018.”